

Emil Iversen

Deres ref.:
Vår ref.: 19/30163-2
Saksbehandler: Gunhild J. Røstadsand
Dato: 13.08.2019

Helsepersonells taushetsplikt og adgangen til å gi informasjon om enkeltpersoners kontakt med helsetjenesten

HelseDirektoratet viser til eposten din datert 22.mai med spørsmål om helsepersonells taushetsplikt og adgangen til å videreformidle pasientinformasjon i situasjoner hvor politiet tar kontakt og ber om såkalt "velferdssjekk" eller status på en navngitt person. Det beskrives at situasjonene først og fremst oppstår i tilfeller hvor politiet har behov for informasjon om helsetjenesten har hatt kontakt med etterlyste personer. Informasjon om at etterlyst personen er/har vært til behandling eller på annen måte har vært i kontakt med helsetjenesten kan bidra til at politiet kan avslutte sin etterlysningssak.

Helsepersonell har som kjent taushetsplikt for opplysninger de blir kjent med når de yter helsehjelp. Taushetsplikten omfatter helseopplysninger og andre personlige forhold. Dette kan være opplysninger om private forhold, pasientens helsetilstand, sykdom eller skader, men også opplysninger om at pasienten er/har vært innlagt eller behandles ved legevakt, legekontor, sykehus eller øvrige deler av helsetjenesten vil i utgangspunktet være taushetsbelagt informasjon.

Taushetsbelagte opplysninger kan videreformidles når de opplysningene gjelder samtykker og som hovedregel bør helsepersonell alltid søke å få pasientens samtykke ved spørsmål om utlevering av helseopplysninger. Samtykke fra pasienten vil derfor være det naturlige utgangspunkt i situasjoner hvor politiet henvender seg for å få informasjon om en person har vært i kontakt med helsetjenesten. I de tilfeller samtykke fra pasienten ikke er praktisk mulig, for eksempel fordi behandlingen er avsluttet og pasienten har reist hjem eller pasienten er bevisstløs, må vurderingen om formidling av informasjon vurderes etter gjeldende unntak fra taushetsplikten. Pårørende kan samtykke til utleveringa av informasjon på vegne av pasienter som ikke kan samtykke og foreldre kan som hovedregel samtykke på vegne av pasienter under 16 år.

Det finnes som kjent flere unntak fra taushetsplikten. Opplysninger kan eksempelvis videreformidles til annet helsepersonell når det er nødvendig for å gi pasienten forsvarlig helsehjelp. Helsepersonelloven § 31 pålegger helsepersonell en plikt til å gi opplysninger til politi eller brannvesen når det er nødvendig for å avverge eller begrense alvorlig skade på person eller eiendom. Eksempler på avveieringer helsepersonellet må gjøre før de gir informasjon

HelseDirektoratet

Avdeling helserett og bioteknologi

Gunhild J. Røstadsand, tlf.: +4745020289

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: (+47) 47 47 20 20

Faks: 24 16 30 01 • Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

etter denne bestemmelsen er blant annet hvor stor sannsynligheten er for at en alvorlig situasjon vil oppstå og hvor viktige opplysningene vil være for å kunne avverge eller avgrense skaden eller skadeomfanget. Videre vil det ha betydning om helsepersonellet har tid til å undersøke nærmere hvor sannsynlig det er at en alvorlig skade kan komme til å skje og om det er nødvendig med umiddelbar varsling. Tilsvarende vil helsepersonell ha plikt til å utlevere informasjon om politiet tar kontakt med forespørsel om opplysninger om enkeltpasienter i forbindelse med en alvorlig situasjon, hvor opplysningene anses nødvendige for å avverge tap av liv eller alvorlig helseskade.

I forbindelse med leteaksjoner har direktoratet vurdert at taushetsplikten ikke er til hinder for at helsepersonell oppgir navn på pasienter som er ivaretatt av helsetjenesten, slik at politiet skal få oversikt over hvem som er kommet til rette. I slike situasjoner vektlegges hensynet til at viktige politiresurser ikke bindes opp i å lete etter personer som allerede har kommet til rette. Det åpner for at helsepersonell kan formidle at navngitt person er eller har vært til behandling. Informasjonsutvekslingen begrenser seg til å omfatte at personen er kommet til rette, eventuelt også når dette skjedde, men kan ikke omfatte ytterligere helseopplysninger. I en situasjon hvor pasienten har forlatt/ er utskrevet fra helsetjenesten, men helsepersonellet har grunn til å frykte at pasienten kan komme til alvorlig skade eller ikke kan ta vare på seg selv, kan det etter en konkret vurdering være grunnlag for å varsle politiet etter unntaksbestemmelsen i helsepersonelloven § 31.

Helsepersonell kan også be om bistand fra politiet til å varsle pårørende og de kan formidle pasientopplysninger til politiet til dette formålet selv om pasienten ikke er i stand til å samtykke. Her kan det legges til grunn et såkalt presumert samtykke, dvs. at pasienten ville samtykket til at opplysningene ble delt om det hadde vært praktisk mulig å spørre. Sitter helsepersonellet derimot med informasjon som tilsier at pasienten ikke ville gitt slikt samtykke kan informasjonen ikke deles.

For å oppsummere, så kan helsepersonell etter en konkret vurdering bekrefte overfor politiet at en navngitt person har vært/er til behandling i helsetjenesten, når formålet er å forhindre at politiet binder opp ressurser i leteaksjoner etter personer som allerede er kommet til rette. Informasjonen som kan utveksles vil som hovedregel begrense seg til informasjon om den etterlyste personen har vært i kontakt med helsetjenesten.

Vennlig hilsen

Ingunn Myklebust e.f.
seniorrådgiver

Gunhild J. Røstadsand
Seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

